

ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL OKUMA ÖZYETERLİKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi, Aysel ARSLAN

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, – ORCID ID: 0000-0002-8775-1119

ÖZET

Örgün eğitimle birlikte edinilen beceriler arasında yer alan okuma, bireyin gelişiminde anahtar rolüne sahip beceriler arasındadır. Okuma sadece belirli sembollerle yazılanları keşfetmek ve anlamak değildir. Aynı zamanda okunulanları zihinde yapılandırma ve yazılanlara gönüllü olarak katkı sağlamaktır. Okuyucu, yazılı metinleri anlamının yanı sıra önemini ve değerini ölçme ve yorumlamaktır. Metinden yola çıkarak yeni bilgiler türetmektir. Farklı sorular sorarak, araştırarak bildiklerini ve dünyayı sorgulamaktır. Okuyucu hayal gücünü kullanarak düşüncesini geliştirmektedir. Birey okurken zihinsel, dilsel, sosyal ve duygusal becerilerini üst düzeye çıkarmaktadır. Okuma bilişüstü becerilerin kullanıldığı bir alan olup okumaya ilişkin öz-yeterliğin gelişmiş olması da istenilen sonucun alınmasında önem arz etmektedir. Günümüzde özellikle dijital alanda yapılan okumalarda da başarı buna bağlıdır. Bu çalışmada öğretmen adaylarının okuma öz-yeterliklerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, ikamet yeri, anne ve baba eğitim durumu, mezun oldukları lise türü, branş değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada tarama modelleri içinde yer alan betimsel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu 2022-2023 akademik yılı güz döneminde İç Anadolu Bölgesinde yer alan Eğitim Fakültesine öğrenimlerini sürdüren 361 kadın, 106 erkek olmak üzere toplamda 467 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri Akkaya ve Çıvıgın'ın (2020) geliştirdiği “*Dijital Okuma Öz-Yeterlilik Ölçeği*” kullanılarak elde edilmiştir. 18 maddeden oluşan ölçeğin iç tutarlığı .815 bu çalışmada ise .755 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde betimleyici istatistikler, Kolmogorov-Smirnov normallik testi, bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi (Oneway ANOVA), Tukey analizi kullanılmıştır. Elde edilen bulgularda öğrencilerin puan ortalamalarının cinsiyet, sınıf düzeyi, ikamet yeri, anne ve baba eğitim düzeyi, mezun olunan lise türü, branş değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği ($p<.05$) saptanmıştır.

Keywords: Dijital Okuma, Öz-yeterlik, Öğrenci, Üniversite

GİRİŞ

Okuma, bireylerin yaşamlarında gelişimleri için en önemli becerilerden biridir. Yazı icat edildiği günden itibaren okuma da hayatın içinde yer almış ve tüm toplumlarda okumanın nitelikli olması ve yaygınlaşması yönünde çabaların olduğu görülmektedir. Okuma ile farklı toplumların, çağların, kültürlerin içinde yaşayan insanların bilgileri zaman ve mekândan bağımsız olarak diğer insanlara ulaşmıştır. Okuma, sembollerle oluşturulmuş bir şifrenin anlamının çözülmesi olarak da ifade edilebilir. Okumanın zihinsel boyutu kadar fiziksel boyutu da bulunmaktadır. Bir sembolün algılanması, kavranması, önceki bilgilerle ilişkilendirilerek anlam üretilmesi zihinsel boyutla ilişkililikten sembollerin görülmesi, odaklanması fiziksel boyutla ilişkilidir (Güneş, 2016). Yaşadığımız dönemde bilgiye erişimin öneminin artmasıyla birlikte okumanın zihinsel boyutu daha fazla dikkat çekmektedir. Okuma sadece yazılardaki anlamı keşfetme, anlamlandırma, okuduklarını zihinde yeniden yapılandırma olmayıp tüm bunların yanı sıra okunulanların anlamına kendi bilgisi dâhilinde katkı sunmaktır. Okuyucu okuduğu metnin anlamını keşfetmenin yanı sıra bu bilgilerin

önem ve değerini ölçmekte, değerlendirerek yorumlamakta, yeni anlam çerçeveleri oluşturarak bilginin genişlemesini sağlamakta, yeni ve özgün bilgiler sunmaktadır. Tüm bunları yaparken de metne ilişkin sorular sorarak hem kendini hem de dünyayı sorgulamaktadır.

Okuma ve okuduğunu anlama öğretim programlarının üzerinde durduğu temel konular arasında yer almaktadır. Öğretim programlarında yer alan kazanımların öğrencilere edindirilmesinde okumanın büyük bir önemi bulunmaktadır. Günümüzde öğretim araçlarında çeşitlilik artsa da okuma becerisi öğrencilerin eğitim süreçlerinde hala ana etmenlerden arasındadır. Okuma becerisi gelişmemiş veya az gelişmiş öğrencilerin okuduğunu tam ve doğru anlaması, yorumlaması mümkün olmamaktadır (Özdemir, 1967). Öğrencilerin okuduklarını kavramaları, anlamaları, yorumlamaları, eleştirel değerlendirmede bulunmaları, metinler arasında ilişki kurabilmeleri, kelime hazinelerini geliştirmeleri, okuduklarından zevk alabilmeleri eğitimin temel amaçları arasında yer almaktadır (Demirel, 1996). Okuma sadece okul ve eğitim ortamlarıyla ilişkili bir beceri değil bireyin yaşantısının her döneminde ihtiyaç duyduğu bir beceridir (Yılmaz, 2006).

Okuma becerisi temelde matbu yayınlardan okuma olarak ele alınmakla birlikte günümüzde dijital araçların gelişmesi neticesinde okuma türlerinde çeşitliliğin olduğu görülmektedir. Teknolojiyle ilişkili olan tüm bu okuma türleri dijital okuma olarak adlandırılmaktadır. Dijital okuma; televizyon, tablet, bilgisayar, telefon, e-kitap, e-tabela, ekran gibi birçok teknolojik araç üzerinden yapılan okumalar olarak tanımlanmaktadır. Dijital okuma, dijital araçlardan yapılan okumaların zihinde anlam oluşturmasıdır. İnternetin yaygınlaşması ile dijital okuma sayesinde birey çok geniş bir bilgi yelpazesine çok kısa sürede ulaşmaktadır. Öğrencilerin öğrenmesi istenen bilgilere ilişkin bilgilere erişimin kolaylaşması öğrenme sürecini olumlu etkilemektedir. Ancak teknoloji kullanımındaki yetersizlikler, gereksiz bilginin edinilmesi, doğru bilginin ayırt edilememesi, metin içinde hareketli uyarıların ilgiyi dağıtması gibi nedenlerle dijital okumadan beklenen verim elde edilemeyebilir. Ekranda yer alan metnin sınırlı bir kısmı görülmekte ve görülmeyen kısmın görülerek algılanması için çok fazla çaba gerekmektedir. Dijital araçlarla yapılan okumalarda dikkatin üst düzeyde olması, karşılaştırma yapılması, eleştirel düşünmenin gelişmesi vb. önemlidir. Bu becerilerin gelişmesi ise zaman almakta ve dışarıdan müdahale sınırlı olabilmektedir.

Dijital okuma özellikle gençler arasında çok daha yaygın durumdadır. Teknolojinin gelişmesinin neticesi olan dijital okuma günümüzde eğitimin temel kavramları arasında yerini almıştır. Dijital okuma konusunda öğrencilerin kendilerine güvenmeleri, öz-yeterlik düzeylerinin gelişmiş olması gerekmektedir. Bu durum dijital okuma kavramı ile farklı kavramlar birlikte ele alınmaya başlanmasını beraberinde getirmiştir. Dijital okuma öz-yeterliği de bu kavramlardan biridir. Öğrencilerin dijital okuma konusunda öz-yeterlik düzeylerinin üst düzeyde olmasının daha başarılı okuma yapmaları ve dolayısıyla da akademik başarıları üzerinde etkili olacağı kabul edilmektedir. Öğrencilerin dijital okuma öz-yeterliklerinin gelişmiş olması eğitimin her kademesinde önem arz etmektedir. Dijital okuma öz-yeterliği üzerinde farklı etkenlerin olumlu ya da olumsuz etkisi ve ilişkisi araştırılmaktadır. Bu çalışmada öğretmen adaylarının dijital okuma öz-yeterlik düzeylerinin farklı değişkenlerle ilişkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Bun amaç doğrultusunda aşağıda yer alan soruların yanıtı aranmıştır.

Öğretmen adaylarının;

Dijital okuma öz-yeterlik puan ortalamalarının düzeyi nedir?

Dijital okuma öz-yeterlik ile bilgisayar, akıllı telefon, tablet, cinsiyet, sınıf düzeyi, ikamet yeri, anne ve baba eğitim düzeyleri, mezun olunan lise türü, branş arasında bir ilişki bulunmakta mıdır?

2. YÖNTEM

Bu bölümde çalışmanın yöntemiyle ilgili bilgiler yer almaktadır.

2.1. Araştırma Modeli

Araştırma nicel tarama modeline uygun olarak yürütülmüştür. Tarama deseninde araştırılan konu ve olaylar var olduğu şekliyle betimlenmektedir. Araştırmada tarama modelleri içinde yer alan betimsel tarama araştırma deseni kullanılmıştır. Veriler 2022-2023 eğitim yılı güz döneminde toplanmış olup katılımcı gönüllülüğüne riayet edilmiştir.

2.2. Örneklem Grubu

Araştırmanın örneklem grubunu 2022-2023 akademik yılı güz döneminde İç Anadolu Bölgesinde yer alan Eğitim Fakültesine öğrenimlerini sürdüren 361 kadın, 106 erkek olmak üzere toplamda 467 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem grubuna ait betimsel bilgiler Çizelge 1’de sunulmaktadır.

Çizelge 1. Çalışma Grubuna İlişkin Demografik Bilgiler

Değişken		n	%
Bilgisayar Sahibi Olma	Yok	129	27.6
	Var	338	72.4
Akıllı Telefon Sahibi Olma	Yok	72	15.4
	Var	234	84.6
Tablet Sahibi Olma	Yok	345	73.9
	Var	122	26.1
Cinsiyet	Kadın	361	77.3
	Erkek	106	22.7
Günlük internet kullanma süresi	0-2 saat arası	40	8.6
	3-4 saat arası	140	30.0
	5-6 saat arası	211	45.2
	7-8 saat arası	52	11.1
	9 saat ve üzeri	24	5.1
Sınıf	2.Sınıf	96	20.6
	3.Sınıf	309	66.2
	4.Sınıf	62	13.3
İkamet	Köy	43	9.2
	İlçe	88	18.8
	Şehir	236	50.5
	Büyükşehir	100	21.4
Anne Eğitim	İlkokul	245	52.5
	Ortaokul	102	21.8
	Lise	74	15.8
	Üniversite	46	9.9
Baba Eğitim	İlkokul	142	30.4
	Ortaokul	102	21.8
	Lise	147	31.5
	Üniversite	76	16.3
	Anadolu	307	65.7
	Fen	20	4.3
	Sağlık	14	3.0

Mezun Olunan	İmam-Hatip	58	12.4
Lise Türü	Teknik	20	4.3
	Diğer	48	10.3
	Sosyal Bilgiler	68	14.6
Branş	Okul öncesi	94	20.1
	Müzik	30	6.4
	Resim	35	7.5
	PRD	150	32.1
	Sınıf	28	6.0
	Fen	62	13.3

Araştırmaya dâhil olan katılımcıların demografik bilgilerine bakıldığında; katılımcıların %72.4'ünün bilgisayar, %84.6'sının akıllı telefon, %26.1'inin tablet sahibi olduğu görülmektedir. Katılımcıların %45.2'sinin günlük 5-6 saat arasında internette vakit geçirdiği saptanmıştır. Kadın öğrencilerin katılımcıların %77.3'lük erkek öğrencilerinse %22.7'lik kısmını oluşturmaktadır. En fazla katılımcının 3. sınıfta eğitim almakta (309), şehirde ikamet etmektedir (236). Anne eğitim düzeyi ilkokul olan grubun (245) ve baba eğitim düzeyi lise olan grubun (147) sayısının diğerlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Katılımcıların %65.7'lik bir kısmının Anadolu Lisesi mezunu olduğu, altı farklı branşta eğitim aldığı ve en fazla katılımcının PRD branşında eğitim aldığı belirlenmiştir. 2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri Akkaya ve Çıvgın'ın (2020) geliştirdiği "Dijital Okuma Öz-Yeterlilik Ölçeği" kullanılarak elde edilmiştir. 18 maddeden oluşan ölçeğin iç tutarlığı .815 bu çalışmada ise .755 olarak hesaplanmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri Akkaya ve Çıvgın'ın (2020) geliştirdiği "Dijital Okuma Öz-Yeterlilik Ölçeği" (DOÖYÖ) kullanılarak elde edilmiştir. 18 maddeden oluşan ölçeğin iç tutarlığı .815 bu çalışmada ise .755 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada ölçekle ilgili elde edilen bulgular aşağıda yer alan Çizelge 2'de yer almaktadır.

Çizelge 2. DOÖYÖ Betimsel İstatistikleri

DOÖYÖ	n	En düşük puan	En yüksek puan	\bar{X}	Mad. ort. (1-5)	Mad. ort. (100)	sd	Skewness	Kurtosis	Cron. Alfa
Toplam	46	39	86	62.44	3.47	69.38	9.38	.121	-.483	.755

Yukarıdaki Çizelge 2 incelendiğinde ölçek puanlarının orta düzeyde olduğu ($69.38 < 70$) görülmektedir.

2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verileri İç Anadolu Bölgesinde yer alan bir üniversitenin Eğitim Fakültesinde öğrenimlerini sürdüren 361 kadın, 106 erkek olmak üzere toplamda 467 öğrenciden gönüllü katılıma riayet edilerek toplanmıştır. Verilerin analizinde betimleyici istatistikler, Kolmogorov-Smirnov normallik testi, bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi (Oneway ANOVA) analizi kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde elde edilen bulgulara yer verilecektir.

Katılımcıların DOÖYÖ'den aldıkları puan ortalamalarının cinsiyet değişkeni açısından incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular Çizelge 3'te sunulmuştur.

Çizelge 3. Bilgisayar, Akıllı Telefon, Tablet Sahibi olma ve Cinsiyet Değişkenleri Bulguları

Değişkenler	n	\bar{x}	sd	t	df	p
Bilgisayar	Yok	129	62.16	10.26	-384	.701
Sahibi Olma	Var	338	62.55	9.04		
Akıllı Telefon	Yok	72	9.86	8.37	-2.552	.011*
Sahibi Olma	Var	234	62.91	9.49		
Tablet Sahibi	Yok	345	62.25	9.48	-.757	.450
Olma	Var	122	62.98	9.12		
Cinsiyet	Kadın	361	63.19	9.69	3.220	.001*
	Erkek	106	59.89	7.77		

* $p < .05$

Çizelge 3'te ölçekten alınan puan ortalamalarının bilgisayar sahibi olma ve tablet sahibi olma değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği ($p > .05$) belirlenmiştir. Katılımcıların akıllı telefona sahip olma değişkenine göre aldıkları puanların akıllı telefonu olan öğrenciler lehine anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği saptanmıştır ($p < .05$). Araştırmaya katılan öğrencilerin puanlarının cinsiyet değişkenine göre kadın öğrenciler lehine olmak üzere anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucu elde edilmiştir ($p < .05$).

Katılımcıların DOÖYÖ'den aldıkları puan ortalamalarının sınıf düzeyi değişkeni açısından incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular Çizelge 4'te sunulmuştur.

Çizelge 4. Sınıf Düzeyi, İkamet Yeri, Anne ve Baba Eğitim Düzeyi Değişkenleri Anova Testi

Değişkenler	n	\bar{x}	sd	Varyans kaynağı	df	F	p	Anlamlı Farklılık	
Sınıf Düzeyi	9.Sınıf ¹	96	60.50	8.23	Gruplar arası	2	3.043	.049*	2>3
	11.Sınıf ²	62	63.15	63.15	Gruplar içi	464			
	12.Sınıf ³	309	61.94	61.94	Toplam	466			
İkamet Yeri	9.Sınıf ¹	43	61.91	9.71	Gruplar arası	3	.762	.516	-
	10.Sınıf ²	88	63.77	9.82	Gruplar içi	463			
	11.Sınıf ³	236	62.07	8.72	Toplam	466			
Anne Eğitim	İlkokul ¹	245	63.19	9.68	Gruplar arası	3	1.515	.210	-
	Ortaokul ²	102	61.06	8.57	Gruplar içi	463			
	Lise ³	74	62.59	9.73	Toplam	466			
Baba Eğitim	İlkokul ¹	142	63.63	9.45	Gruplar arası	3	2.770	.041*	1>2
	Ortaokul ²	102	60.45	8.30	Gruplar içi	463			
	Lise ³	147	63.10	10.28	Toplam	466			
	Üniversite ⁴	76	61.61	8.41					

* $p < .05$

Çizelge 4'teki bulgularda sınıf düzeyi değişkenine göre öğrencilerin aldığı puan ortalamalarının anlamlı düzeyde farklılaştığı ($p<.05$) görülmüştür. Anlamlı farklılık **11.>12. Sınıf** şeklindedir. Ancak ikamet yeri ve anne eğitim durumu değişkenlerine göre farklılaşmadığı ($p>.05$) saptanmıştır. Ayrıca öğrencilerin baba eğitim durumu değişkeni açısından puanlarının anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir ($p<.05$) Farklılık **İlkokul>Ortaokul** şeklindedir. Katılımcıların DOÖYÖ'den aldıkları puan ortalamalarının branş düzeyi değişkeni açısından incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular Çizelge 5'te sunulmuştur.

Çizelge 5. Branş Düzeyi Değişkeni Anova Testi

Değişkenler	n	\bar{x}	sd	Varyans kaynağı	df	F	p	Anlamlı Farklılık	
Mezun Olunan Lise	Anadolu	307	62.00	9.20	Gruplar arası	5	2.032	.073	-
	Fen	20	60.20	10.59					
	Sağlık	14	67.43	10.68	Gruplar içi	461			
	İmam-Hatip	58	64.90	8.70					
	Teknik	20	62.60	9.04	Toplam	466			
	Diğer	48	61.71	10.08					
Branş	Sosyal Bil. ¹	68	61.65	11.86	Gruplar arası	6	2.239	.038*	7>1, 7>4, 7>5
	Okul Önc. ²	94	63.64	10.14					
	Müzik ³	30	62.47	7.06	Gruplar içi	460			
	Resim ⁴	35	60.29	7.29					
	PRD ⁵	150	62.05	8.92	Toplam	466			
	Sınıf ⁶	28	59.00	5.73					
	Fen ⁷	62	65.19	8.92					

* $p<.05$

Çizelge 5'teki bulgularda ölçekten alınan puanlarda mezun olunan lise türü açısından anlamlı farklılık anlamlı farklılık olmadığı ($p>.05$), branş değişkeni açısından ise olduğu belirlenmiştir ($p<.05$). Anlamlı farklılık olan gruplar **Fen>Sosyal Bilgiler, Fen>Resim, Fen>PRD** şeklindedir.

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Ölçek puanlarının orta düzeyde olduğu görülmektedir.

Ölçekten alınan puan ortalamalarının bilgisayar sahibi olma ve tablet sahibi olma değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği belirlenmiştir. Katılımcıların akıllı telefona sahip olma değişkenine göre aldıkları puanların akıllı telefonu olan öğrenciler lehine anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği saptanmıştır. Çıvgın'ın (2020) araştırmasında dijital araçlara sahip olmanın öğrencilerin dijital okuma öz-yeterliklerini olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin puanlarının cinsiyet değişkenine göre kadın öğrenciler lehine olmak üzere anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucu elde edilmiştir. Çıvgın (2020) tarafından yapılan çalışmanın bulgularında cinsiyet değişkeni açısından erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur.

Sınıf düzeyi değişkenine göre öğrencilerin aldığı puan ortalamalarının anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Anlamlı farklılık **11.>12. Sınıf** şeklindedir. Çıvgın (2020) tarafından

yapılan araştırmada elde edilen bulgularda sınıf düzeyinin anlamlı farklılık oluşturduğu görülmüştür.

İkamet yeri değişkenine göre öğrenci puanlarının anlamlı olarak farklılaşmadığı saptanmıştır. Çıvgın'ın (2020) yaptığı araştırmada yaşanan coğrafi bölge açısından anlamlı farklılık olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin puanları anne eğitim düzeylerine göre farklılaşmazken baba eğitim düzeyine farklılaştığı belirlenmiştir. Farklılık İlkokul>Ortaokul şeklindedir. Çıvgın'ın (2020) çalışmasında da anne eğitim durumu açısından öğrencilerin dijital okuma öz-yeterlikleri arasında anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Baba eğitim durumunda ise eğitim düzeyi arttıkça öğrencilerin puan ortalamalarının da anlamlı düzeyde arttığı belirlenmiştir.

Ölçekten alınan puanlarda mezun olunan lise türü açısından anlamlı farklılık anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir. Branş değişkeni açısından öğrenci puanlarında anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Anlamlı farklılık olan gruplar Fen>Sosyal Bilgiler, Fen>Resim, Fen>PRD şeklindedir. Çıvgın'ın (2020) çalışma bulgularında branş değişkeninin anlamlı farklılık ortaya koyduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çalışma var olan teknolojik araçlardan yola çıkılarak yapılmıştır. Daha farklı teknolojik araçlar ortaya çıktığında bu çalışmanın tekrarı yapılabilir.

Farklı ve daha kapsamlı bir katılımcı grubuyla çalışmalar yapılabilir.

Öğretmen adayları ve öğretmenlerin dijital okuma düzeylerinin birlikte ele alındığı çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- [1] Akkaya, N., & Çıvgın, H. (2020). Dijital okuma öz yeterlilik ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. Güneş, F. ve Işık, AD (Ed.), *Girişimcilik ve Yenilikçilik* içinde. 20-29.
- [2] Çıvgın, H. (2003). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin dijital okuma yeterliliklerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- [3] Demirel, Ö. (1996). *Türkçe programı ve öğretimi*. Ankara: Usem Yayınları.
- [4] Güneş, F. (2016). Kağıttan ekrana okuma alanındaki gelişmeler (From Paper to Screen Developments in the Field of Reading). *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 5(1), 1-18.
- [5] Özdemir, E. (1967). *İlkokul öğretmenleri için Türkçe öğretimi kılavuzu*. Ankara: Ansiklopedi Yayınları.
- [6] Yılmaz, M. (2006). *İlköğretim 3. sınıf öğrencilerinin sesli okuma hatalarını düzeltmede ve okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.